

Miljønytt

2. Utgave - 2015 • Årgang 21.

Toner av blått

*Lyseblått, mørkeblått og indigo
En lysbrytning gir øyet hvile og ro
Hvordan kan blankt bli til blått,
både lufta vi puster og vannet så vått?
Et kunstverk til fryd for den som ser
og ikke stresser av sted for å rekke mer
Ét øyeblikks møte med det store univers
Nakent og ærlig, uten noe stæsj
Vær stille og lytt - hva kan du høre?
Lyden av stillhet og fugleskrik i en nydelig røre.
Energi og påfyll for sjel og sinn
Et lite havpust stryker ømt over kinn
og jeg - jeg drømmer om kjæresten min.*

- Mottaksstopp på tekstiler
- Superheltene i Laukvik
- Mye feilsortering
- Ros for sortering av husholdningsplast
- Clean Up Lofoten

Rundt om kring i Lofoten kan vi finne mye jernskrot. I høst har vi gjennomført en jernskrot kampanje, og har sålagt passert 50 tonn når dette går i trykken.

2015 – Et travelt avfalls-år

Det har skjedd mye på avfallsfronten i LAS dette året. Vi innførte egen dunk for papir for omlag et år siden, og fra nyåret ble det obligatorisk henteordning av plastemballasje i rød plastsekk. Dette har vi fått mange positive tilbakemeldinger på. Papiret kunne samles ute av huset og rett i dunken.

Sortering av husholdningsplast har redusert volumet av restavfall. I tillegg gir det oss en positiv følelse av å bidra med resirkulert råstoff som industrien benytter til nye produkter. Pr. 1. oktober ser vi en økning i papirmengden på 35 tonn sammenlignet med samme periode i fjor. Plastsorteringen var for mange en ny fraksjon. Derfor beveger vi oss litt saktere mot målet som er 200 tonn pr. år, som tilsvarer 8,5 kg pr. innbygger, nå i 2015. Kanskje lander vi på vel halvparten i år.

Det meste av avfallet som samles inn i Lofoten er innom anlegget i Haugen. Her blir matavfall kompostert mens nesten alle andre avfallsfraksjoner blir sortert, lastet opp og sendt ut med trailere som har ledig retur til Sverige eller Sør-Norge. For å sikre transportkapasitet på restavfallet er det investert i en brukt ballepresse. Etter kverning blir restavfallet presset og ballett inn i plast før det lastes på trailere som frakter det til store energiselskap i Sverige. I Haugen er et lagerbygg for papir, papp og plast under oppføring. Utvidelse av deponiet med en ny etappe er i startgropa. Beredskapsmessig er det viktig at vi har et deponi i Lofoten, selv om deponerte avfallsmengder i dag er svært små sammenlignet med før forbudet i 2009.

Sammen med Lofotrådet og PromoNorge har vi etablert Clean Up Lofoten i år. Nå også med egen nettside og blogg. Denne organisasjonen skal utforme strategier for å gjøre Lofoten reinere.

Strandryddeuka, som i år har strakt seg godt ut i tid, ble en knallsuksess med rekorder både på innsamlet mengde, antall km ryddet strand, og antall deltakere. Vi skylder dere alle en stor takk! Sammen med kommunene har vi i høst gjennomført en jernskrotkampanje der innsamlingen pågår for fullt. Resultatet kommer fortløpende på nettsiden. For første gang i historien har LAS fått midler utenfra (kr 1 050 000,- i skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Nordland, og kr 400 000,- fra Miljødirektoratet). I sum er dette midler som inneværende år benyttes til spesifikke prosjekter for å oppnå et reinere Lofoten. Det er positivt at myndighetene har innsett alvoret i den forsøplingen som havene i en årrekke har blitt utsatt for, og nå bidrar økonomisk i det møysommelige oppryddingsarbeidet langs strender og kyst.

Nå, i overgangen til 4. kvartal, registrerer vi at total avfallsmengde til LAS har økt hittil i år, spesielt på trevirke og restavfall. På den ene siden gir det grunn til bekymring at vi kjøper mer og kaster mer. På den andre siden er det bra at avfallet samles inn til godkjent mottak og ikke havner på søppelbål i fjæra – som jo er strengt forbudt.

Einar Solvang, daglig leder

Utgiver av LAS Miljønytt:

Lofoten Avfallsselskap IKS, Lekneskroken 3, postboks 99, 8376 Leknes
tlf 76 05 40 30 post@las-lofoten.no
www.facebook.com/las.lofoten www.las-lofoten.no

Har du lest renovasjonsforskriften?

Av og til kan det være lurt å lese litt på forskriften vår for å se hvilke oppgaver renovasjonsselskapet har. Da kan du lettere vite **hvilke forventninger du kan ha til oss**. På samme måte som at vi også har noen forventninger til dere som abonnenter. Her står det blant annet **krav til veistandard**, hva som regnes som **hytte og fritidseiendom** og hva som gir **fritak** for gebyr. Visste du for eksempel at fritidsboligen må være i bruk mindre enn 3 måneder pr år for å kvalifisere til fritak? Og at om man leier den ut 3 måneder eller lengre, slik at den benyttes til en husholding, så har man plikt til å betale renovasjonsavgift?

Gjennom lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensning og om avfall (**Forurensningsloven**) er kommunene pålagt å samle inn husholdingsavfall. Innsamlingen skjer til **selvkost**, d.v.s. at renovasjonsselskapet ikke har lov til å tjene penger på innhenting av avfall fra husholding, og at abonnenten kun betaler for det som innhenting, mottak, informasjon, transport og behandling faktisk koster.

Innsamling av avfall kom på plass noen år etter at forbrukersamfunnet gjorde sitt inntog. Vi har vært innom både svartsekker og lokal forbrenning, mens vi i dag har både kildesortering og gjenvinning. Avfallsbransjen har vært i stor utvikling både når det gjelder teknologi og kunnskap. Tidligere kastet man avfallet på havet eller i fjæra, eller satte fyr på det bak en haug - og alt gikk samfengt. Jeg tror nok det er noen naboer som også er glade for at det ikke er slik lengre. Det som ble kastet ut fra land - dro ikke nødvendigvis så langt... Det er vel en grunn til at mange sier at det er mye bedre langs våre strender og kystlinje nå, enn det var for noen år siden. Da ble man litt reddet av at det var vesentlig mindre avfall pr person, og at en større del var organisk og uten miljøgifter.

Likevel er det praktisk å få avfallet hentet hjemme. Vi fikk høre historien av han som i sin tid skulle laste sekken med avfall inkl. matavfall på takgrinden på bilen, og mens han kjørte begynte kvitmakken å skli nedover frontruta...

At vi har pålagt kommunal renovasjon er fordi vi alle har avfall i en eller annen form - og for at ingen skal bli fristet til å kvitte seg med det på en måte som forsøpler naturen. Av den grunn gjelder også forskriften for **næringseiendom der det oppstår husholdningsavfall og som er med i den kommunale renovasjonsløsningen**. Typiske eksempler her er utleieleiligheter og utleie av rorbuer. Vi opplever at mange **leietakere** kommer for å kjøpe gulsekk, mens det de egentlig **ønsker er å kildesortere**, fordi de faktisk skal bo her en stund. I 2015 liker vi følelsen av å bidra for en bedre klode - og ja, kildesortering er et av bidragene.

Utvider hall med lager

Etterhvert som bransjen har utviklet seg og flere avfallstyper skal sorteres, så øker også behovet for mellomlagring inntil mengden er stor nok til å fylle det vogntoget som skal frakte avfallet. Hallen hvor papir og plast presses blir liten når det nærmer seg henting, og det er behov for større kapasitet. Plast bør også helst lagres innendørs da kvaliteten blir dårligere når den utsettes for UV-stråling fra sollys og vår mottaker av plast har også etterlyst dette.

Lagerhallen for plast- og papirballer skal være ca 625 m² (25m * 25m) og blir bygget i tilknytning til eksisterende hall. Det var Lofotentreprenør som vant anbudet og fikk kontrakten, og som nå er i full gang med selve byggingen. Hallen er forventet ferdig ved årsskifte.

Foto: LAS/Martin

Dette er gratis å levere:

Alt av elektrisk avfall, både hvite-/brunevarer, batterier, lysstoffrør, lyspærer, ledninger og kabler inneholder miljøgifter og skal leveres til godkjent mottak. Batterier finnes i mye forskjellig, duppeditter, barneleker med lys og lyd, blinkesko, er klassiske eksempler som fote blir feilsortert. Les mer på www.las-lofoten.no, eller spør oss.

VIKTIG OM CCA!

I urent trevirke får vi for mye trykkimpregnert trevirke, så mye at vi får avvik. Både Cu-impregnert og CCA-impregnert trevirke inneholder stoffer som **ikke** kan nyttes til energigjenvinning i ovner som er ment for urent/ behandlet trevirke. Derfor må **ikke** urent og trykkimpregnert leveres blandet, men som egne separate avfallstyper.

Derfor ber vi innstendig om at når dere sorterer, så **må** dere være svært nøye på at også små plankebiter med impregnert trevirke kommer i riktig container. CCA-impregnert avfall regnes som farlig avfall, og har en stivere behandlingspris. Vi ønsker derfor å unngå omklassifisering av alt behandlet trevirke til farlig avfall, da det fort kan bli veldig dyrt! Dette

gjelder også nytt impregnert trevirke, som riktignok ikke er tilsatt arsen, men som må leveres som trykkimpregnert, da man ikke kan se forskjell på de ulike typene. Alle byggfirma i Lofoten har også blitt kontaktet direkte om dette, og vi håper nå på bedring.

Trykkimpregnert trevirke er p.t. gratis å levere når det kommer fra husholdninger. Urent trevirke koster til sammenligning til sammenligning kr 1,05,- (Haugen) og kr 1,33 (miljøstasjonen).

Slutt på mottak av tekstiler

De siste årene har vi tatt imot brukte tekstiler på våre miljøstasjoner, og dette har vært et populært tilbud for våre abonnenter. Samfunnet endrer seg imidlertid fort, og selv om det er like populært å levere tøy til gjenbruk, så har «markedet» fått flere leverandører og innsamlingsmåter. Dette har ført til en beslutning om at vi ikke kan fortsette å ta i mot tekstiler til Fretex på våre stasjoner.

Vi håper imidlertid at du fortsetter å sortere ut tøyet ditt og sender det til gjenvinning likevel. Pr. i dag kan dere benytte containerne til UFF som står rundt i Lofoten, samt sende til Fretex gjennom det samarbeidet de har med Posten/Bring. For å benytte dette tilbudet til Fretex, må du hente spesialposer på posten/post i butikk – og så må du levere den fylte posen der igjen. Begge tilbudene er gratis!

Kontroll i Sundklakkstraumen

Å drive et avfallsselskap innebærer at man må følge et ganske omfattende prøvetakings- og miljøovervåkningsprogram. I tillegg til de mer frekvente målingene, må vi hvert 5. år gjennomføre en resipientundersøkelse i Sundklakkstraumen. Resipient er et faguttrykk for vannkilde, og under kontrollen taes det prøver av sediment (avsetninger på bunnen), tang og blåskjell for å se om mengden miljøgifter og tungmetaller øker.

Det er Akvaplan Niva i Tromsø som gjennomfører undersøkelsen, og det var også de som hadde undersøkelsen for 5 år siden. Prøveresultatene kommer ved årsskiftet.

Bakgrunnen for at vi må kontrollere dette er for å sjekke at deponiet i Haugen ikke tilfører Sundklakkstraumen en rekke ulike miljøgifter gjennom kontrollert utslipp av sigevann. Ved forrige kontroll var det ikke påvist negative effekter eller høye konsentrasjoner med mulige effekter for økosystemet, helse eller miljø i resipienten.

Siden 2010 har det blitt forbudt å legge organisk avfall på deponi, slik at den potensiell kilden også har blitt mindre.

Akvaplan Niva tar prøver i Sundklakkstraumen for å overvåke forholdene for eventuelle utslipp av miljøgifter og tungmetaller. Foto: LAS/Martin

Clean Up Lofoten - hvorfor det?

Denne høsten har det vært litt ekstra hektisk i kontorene til LAS. Ideen om Clean Up Lofoten ble født i 2014, og skissen ble til konkrete planer i løpet av senhøsten. En søknad ble sendt til Fylkesmannen i Nordland - hadde de tro på oss og våre tanker om forsøpling?

Den forsøplingen som kalles "herreløst" er det ingen som tar ansvar for. Noen har selvsagt kastet det - men når eier er ukjent blir forsøpling plutselig alles problem og ansvar, da det dessverre har blitt en del av samfunnet vårt og den naturen vi skal forvalte.

Har man derimot kunnskap, så har man alltid et valg. Og med den kunnskapen som vi og mange andre besitter, spesielt om plastforurensningens innvirkning på økosystemene, så nytter det ikke å sitte på gjerdet og håpe at noen andre tar ansvar. Konsekvensene er rett å slett så skremmende at man kan ikke la være.

Derfor har vi fått med oss noen alliansepartnere; Lofotrådet, Lofoten Mat, Landbruksrådgivningen avd. Lofoten, Destinasjon Lofoten, Råfisklaget, Fiskarlaget og Promo Norge. Promo Norge har en utvidet rolle, siden de bidrar i prosjektledelsen sammen med LAS, samt at Lofotrådet har gått inn på eiersiden av prosjektet.

Fylkesmannen i Nordland hadde tro på oss, og vi håper næringslivet i Lofoten har det samme. For å få utført de tiltakene og det holdningsskapende arbeidet vi har planlagt, er vi avhengig av at flere bidrar. Lofoten Avfallsselskap har tatt regningen for Strandryddeuka i 4 år, men dette har eskalerer og behovet blitt større - også for å inkludere herreløst avfall andre steder enn strandlinja. Derfor har vi tatt initiativet til dette paraplyprosjektet, og har allerede gjennomført flere tiltak. I tillegg til Strandryddeuka har fem personer kartlagt deler av kystlinja for avfall, det har vært seks turer med RIB-båt for å rydde utilgjengelige steder, i tillegg til en jernskrotkampanje. Vi har også arrangert en workshop sammen med Norges Fiskarlag, med fokus på hvordan fiskerinæringen og havbruk kan bidra. De tiltakene som er gjennomført rundt marint avfall nå i høst, har Clean Up Lofoten gjort med støtte fra Miljødirektoratet. Det er også satt av midler på neste års Statsbudsjett, så det er håp om at det vil være midler også i fremtiden som kan være med å dekke kostnader man har, men det vil likevel være behov for en økonomisk dugnadsinnsats.

Fra v. Einar Solvang (LAS), Kjell Furu (Lofotrådet), Johnny Finstad (Lofotrådets leder) og Jan Ivar (Promo Norge)

Noen av våre planer om tiltak for 2016:

- 👉 Strandryddeuka 2016 - ryddedugnad
- 👉 Kart med merking av containere hvor turister, småbåter og fiskebåter kan levere avfall.
- 👉 Fortsette kartleggingen av marint avfall
- 👉 Fortsette rydding av utilgjengelige steder
- 👉 Bedre løsninger i havner – prosjekt.
- 👉 Rasteplasser fri for forsøpling
- 👉 Holdningskampanje
- 👉 Fortsatt fokus på jernskrot

Følg oss på www.cleanuplofoten.no

Strandryddeuka 2015

Årets resultat nådde nye høyder - 24,8 tonn er en anseelig mengde avfall! Selv om det er også noe jernskrot her, er det meste plast i en eller annen form - oftest er det tau, emballasje eller isoporbiter.

Fordelt på de ulike kommunene, fordeler tallene seg på denne måten:

Kommune:	Moskenes	Flakstad	Vestvågøy	Vågan	Sum Lofoten
Antall kilo:	2 380	6 935	8 152	7 285*	24 752*
Antall deltagere:	68	130	289	280	767
Antall meter:	850	23 180	54 520	29 420	107 970
Antall aksjoner:	6	11	34	25	76

*med to vekter estimert.

Tilsammen på de 5 årene som Strandryddeuka har eksistert så er det ryddet ca **88,8 tonn** marint avfall i Lofoten! Mye av avfallet er gammelt og har ligget i mange år, mens det andre steder tilføres mye nytt hvert år. Det viktige arbeidet med å registrere funn er også godt utført. Dette er nødvendig for å kunne identifisere kildene.

For eksempel så er 19% av alle artiklene som er tellet opp, isopor - og ca 80% av disse er registrert i Vågan kommune. Artikkelen som innehar 2. plassen på topp 10 lista er korte tau, det er tellet 4427 stykker i årets dugnad. Pakkebånd og strips kommer på en 3.plass, kanskje fordi man til tider finner store klaser av disse? På 4. plass kommer drikkeflasker som vi ser så titt og ofte. Det rareste som ble funnet var kanskje de som fant en campingvogn (!). Avfallet som direkte kan knyttes til fiskeriaktivitet utgjør ca 28% av totalfunnene. Mer om Lofoten Avfallsselskap sitt arbeid med marin forurensning kan du lese på www.cleanuplofoten.no Her finner du også fullstendige rapporter over alle Strandryddeukene som har vært i Lofoten.

En stor takk til alle Lofotinger som har bidratt med kartlegging og rydding, og en stor takk til våre støttespillere i Strandryddeuka:

En glad ryddegjeng fra Lofoten Watch, Lofoten Folkehøyskole.
Foto: LAS/Martin

Tiltak gjennom Clean Up Lofoten

Jernskrot kampanje

I høst har vi hatt et prosjekt i samarbeid med miljøavdeling/teknisk etat i våre eierkommuner. Prosjekter er i hovedsak en kartleggingsprosess der man først har bedt om tips for å kjøre en innsamling for de letteste tilfellene, og utarbeide et plandokument over ressurser som må til for å få ryddet opp de

mer kompliserte tilfellene. Når LAS Miljønytt går i trykken er vi oppe i ove 50 tonn. Dette tiltaket er gjennomført med midler fra Fylkesmannen i Nordland.

Miljørepresentanter fra kommunene og LAS

Workshop med fiskeri og havbruk

Sammen med Norges Fiskarlag arrangerte vi 22-23 sept. en workshop, for å se på hva fiskeri- og havbruksnæringene kan bidra med i arbeidet mot marin forsøpling. En workshop er i praksis et diskusjonsforum hvor man vektlegger å dele kunnskap. Arrangementet som gikk fra lunsj til lunsj, var lagt til Statles Rorbuer i Mortsund.

Tema den første dagen var å få oversikt over problemstillingene slik både bransjen og myndighetene ser det, og der den andre dagen ble satt av til å finne løsningsforslag til problematikken. Forslagene ble skissert i tre nivåer i en handlingsplan, både lokalt, bransjen og nasjonalt. Som ordstyrer hadde vi med oss Kjersti E.T. Busch fra Salt, som var dyktig i jobben med å holde orden i replikker og kommentarer. Både direktoratene for miljø og fiskeri var representert, i tillegg til Fylkesmannen i Nordland.

Workshop deltagene samlet i nydelig høstvær i Mortsund. Foto: LAS

Marint avfall - kartlegging og ekstraryddinger

5 personer har i løpet av høsten fått støtte til å kartlegge strekninger for forekomster av marint avfall i Lofoten. Det er ryddet mange steder i Lofoten, men det er også av interesse å vite hvordan det ser ut mellom disse stedene, noe kartleggingen vil finne svar på.

Det marine avfallet som kommer i land også på utilgjengelige steder, uten veiforbindelse. På flere av disse stedene er det behov for båt, og vi fikk leid RIB og inviterte blant annet elever fra Naturbruklinja ved Vest-Lofoten VGS og studenter ved Folkehøyskolen i Lofoten til å bli med som ryddere. I Vågan ble to øyer på Risvær ryddet (Finnøya og Svinøya), Slåkøya, Lyngværsøyene og Sandøya/Steinøya utenfor Henningvær. I Moskenes ble Refsvika ryddet over 2 aksjoner.

Ryddegjengen fra Lyngværsøyene og Slåkøya. Foto: LAS/Martin

Mer informasjon om disse tiltakene kan du lese om på www.cleanuplofoten.no

Større sorteringspotensiale

Like sikkert som at noen sorterer ned til minste deltall, så er det noen som henger litt etter.... og det er disse vi gjerne vil nå her. Renovatørene som henter restavfallsdunkene har et lite hjertesukk å komme med, for det er noen feilsorteringer som går igjen - og da kan det hende du ikke får tømt dunken din! Her kommer en liten repetisjon:

EE-avfall: All elektronikk, enten det har gått på batteri eller strøm fra veggen, må leveres til miljøstasjonen eller til forhandler. Elektronikken inneholder miljøgifter, og det kan ikke sendes med restavfall til energigjenvinning. Det må miljøsaneres gjennom spesielle mottak, og har bestanddeler som det lønner seg å materialgjenvinne. For eksempel så er det litt gull i mobiltelefoner og kretskort, og europium og terbium tilhører sjeldene jordarter, men må til for at touchskjermen på nettbrett og smartelefoner skal virke (kilde Loop).

Batterier: Batterier kommer i forskjellige varianter og med ulike virkestoff. Etter bruk hender det også at noen har fått skader eller har irret, og dermed kan bli ustabile. Derfor er det strenge krav til transportering av batterier, fordi risikoen for selvantennelse er til stede. Selv om det er liten sannsynlighet for at det skjer, blir konsekvensene store om uhellet først skulle skje, og da er det bedre å være på den sikre siden ved å sortere de ut som egen type. Batterier leveres på miljøstasjonen.

Grovjern: Vi blir litt sjokkert når vi hører fra renovatørene at de finner tykke kjettinger, spader og metallrør fylt med sement i restavfallsdunken. Restavfallsdunken er for **husholdningsavfall**, og husholdningsavfall regnes som det avfallet som oppstår når man "drifter" et privathjem. Kjetting, spade og metallrør inngår **definitivt ikke** i den kategorien. Dette er tunge ting som renovasjonsbilene ikke er laget for, og dette vil kunne gjøre skade på kammeret og pressemekanismen som er laget for å tåle motstand av typen mat-, papir- og restavfall. Grovjern **må** leveres til miljøstasjonen.

Foto: Østbø

NB! Ved feilsorteringer kan renovatøren avgjøre at dunken med feil-sortert avfall ikke skal tømmes - men bli stående igjen til innholdet i dunken er utbedret. Abonnenter som omfattes av lovpålagt kommunal avfallsordning plikter å kildesortere avfallet etter nærmere anvisning. Så opplever du at din dunk ikke har blitt tømt, så sjekk om du har fått rødlapp eller om du har feilsortert EE-avfall, batterier og grovjern i dunken din.

Sorteringsros til deg

Vi i LAS har hatt revisjon, og emballasjeplast fra husholdning er en av de områdene som vi har blitt kontrollert på. Det er Grønt Punkt som har vært revisor, og de går nøye til verks når de går igjennom en tilfeldig ball med presset husholdningsplast. Innholdet i rosasekkene fikk definitivt ståkarakter - noe som betyr at dere der hjemme er dyktige til å sortere emballasjen. Forurensning utgjorde kun 2,8%! På feilsorteringer som absolutt ikke skulle være der, ble det forøvrig funnet en baufil (!?!) så det er altså rom for ytterligere forbedringer.

Det ble funnet isopor i bare en av de kontrollerte sekkene, og det er veldig bra siden det er ganske nytt at isopor ikke skal i disse. Isopor har benevnelsen EPS, og bakgrunnen for at den skal ut er at kulene løsner og på den måten forurensner de andre plasttypene. Plasttypen PS går derimot helt fint.

Endelig e-faktura

Noen ganger tar ting lengre tid enn man tror, og sånn ble det hos oss i LAS når det gjaldt e-faktura. Vårt dataprogram med oversikt over dere abonnenter trengte en oppgradering før at e-faktura kunne implementeres. Denne oppgraderingen har vi gjort i år, og nå gleder vi oss både over å ha blitt mer digitale, og å tilby en service som mange av dere har ønsket og etterspurt.

For å benytte e-faktura må du søke opp Lofoten Avfallsselskap i nett- eller mobilbank. Referansen stod på fakturaen som ble sendt ut i september. Hvis du ikke har tatt vare på den, så må du ta kontakt med oss.

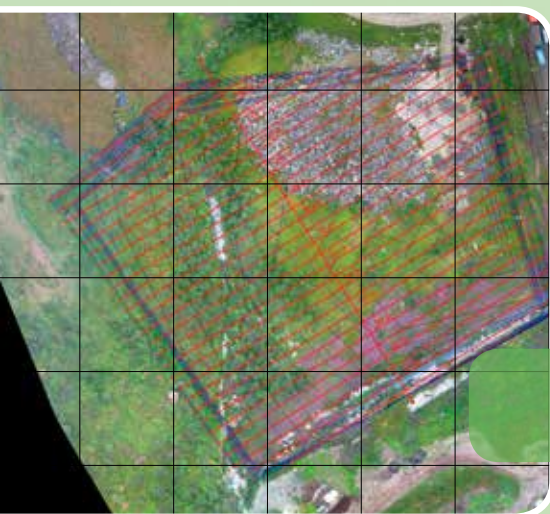
E-deklarerering av farlig avfall

For private husholdninger er det vi i LAS som deklarerer avfallet som kommer inn, men så enkelt er det i utgangspunktet ikke for bedrifter. Næringslivet må selv deklarerer, det vil si at de må signere et dokument over hvilke farlige stoffer og hvilken mengde de har, før det blir sendt til miljøsanering. Dette er viktig for at man skal vite hvordan stoffene skal behandles. Det har også mye å si for hvordan avfallet skal pakkes for å kunne transporteres. Et eksempel på et ustabilt stoff er litium som man finner i enkelte typer batterier. Fordi litium er ustabilt, er det strenge krav til hvordan de skal pakkes og hva som kan pakkes sammen for transportering.

Etter pålegg fra myndighetene skal denne rapporteringen være elektronisk fremover. Det betyr at bedrifter selv må registrere hva de skal levere elektronisk. For husholdninger er det fortsatt vi i LAS som gjør dette. At man har kontroll på hvilke mengder farlig avfall som kommer inn på landsbasis, og dermed også hvilke mengder som ikke kommer inn, er viktig for å kunne gjøre tiltak for å sikre at det ikke kommer på avveie. LAS tilbyr veiledning for å komme i gang med e-deklarerering, det bare.

Store batterier må deklarerer.

Dronefoto over deponiet i Haugen.

Utvidelse av deponi

Selv om det nå er forbudt å legge organisk avfall på deponi, så er det fortsatt andre avfallstyper som legges der. En av disse er inert avfall, som speil, glass, teglstein etc. Det vil si avfall som ikke kan nyttes som energi- eller materialgjenvinning, og som ikke lekker miljøgifter. Lettere forurensede masser og olje-forurensede masser er en annen avfallstype som legges på deponi.

Det var Alf Brekken & Sønner som vant anbudet på utvidelsen av deponiet, som skal ha et areal på 19000 m2. Utvidelsen gjøres i henhold til gjeldende forskrifter med blant annet dobbel bunntetting. Deponiet bygges i tilslutning til gjeldende deponi.

Superheltene ved Laukvik skole

Tenk å være så heldig å være en superhelt som redder galaksen! Om ikke helt på ordentlig, så i allefall i Grønt Punkts spill "Kode Grønn". LAS fikk, sammen med LOOP Miljøskoles Terje Eckhoff, den store ære å dele ut prisen på kr 20 000,- til elevene ved Laukvik skole.

For å delta i spillet må man brette kartonger og spillet er både nett- og papirbasert. Det består av fakta og fargerike bilder, og tar med barn og voksne på en spennende reise i superheltens egen verden, der de lærer rare og morsomme historier om miljø og resirkulering.

Oliver, Fredrik, Karlotta, Jaron, Biko, Celin, Håkon og Jonas under ledelse av lærer Erna Thorsrud Ravn er superheltene som ble flinkest i landet. De gikk 1-3 trinn forrige skoleår (2014/15) og ante ingenting om at vi skulle avlegge de et besøk. Etterpå ble det feiring med boller og brus i klasserommet!

I år er det ny runde med "skyll, brett og stapp" - denne gangen sammen med Knutsen og Ludvigsen. Du kan se mer om det på www.miljoskole.no

Elevene ved 1-3. trinn ved Laukvik skole, skoleåret 2014/15, med lærer Erna og Terje fra Loop.

Du kan også vinne!

Du kan faktisk vinne kr 100 000,- og er du ikke den heldige så kanskje du stikker av med en av de 30 "trøstepremiene" på kr 10 000,-... Du har 4 sjanser per år, og det er selvsagt Kartonglotteriet vi snakker om.

Her kan alle delta, bortsett fra vi som jobber i LAS, og det eneste dere trenger å gjøre er å skylle (og tørke), brette og stappe seks drikkekartonger inn i den syvende kartongen. Så må du huske å skrive på ditt navn og telefonnummer, så vi kan få tak i deg. Kartongkubben kastes sammen med papir og kartong i dunken med blått lokk. Enkelte skoler har egne containere for dette. For skolemilk trenger det ikke være mer enn fire kartonger i den femte. Det gjør ingenting om korken leveres med, men er det vanskelig å brette og få plass, så kan man bare rive den av.

Hvert kvartal trekkes det to kartongkubber med navn og telefonnummer ut av fra papiravfallet som blir samlet inn i kommunene LAS dekker. Og plutselig kan det være du som får telefon fra oss om at du deltar i den nasjonale konkurransen! Det er alltid like spennende og vi har fått noen vinnere opp gjennom tiden. På hvert trekksted trekkes det mellom 1 og 7 kubber avhengig av innbyggertall. I den nasjonale trekningen er det maks 188 loddkubber fra 84 forskjellige trekksteder spredd over hele landet.

Så fortsett med brett - skyll - stapp

Dette ryddelaget vant kr 10 000!

Alle ryddelagene som hadde meldt seg på Strandryddeuka, og har registrert hva de har funnet - samt har plukket over 20 kg, er med i trekningen av kr 10 000,- gitt av Toyota

Nordvik og Lofoten Avfallsselskap IKS. Det ble 56 aksjoner å trekke blant, og ut av hatten trakk Judith Sivertsen ved Leknes Lensmannskontor Kultur-, Miljø-, og Næringsavdelingen ved Vestvågøy Kommune. Vi gratulerer!

Ryddelaget med ryddekoordinator Ivar Johansen bidro med rydding av Fallkråa utenfor Mortsund, hvor de fikk en "søppelfangst" på 520 kg. Siden ryddelaget representerer næringsvirksomhet - må de gi bort premien til en lokal ideell aktør. Ryddegjengen valgte Lofoten Turlag og en innsamlingsaksjon til inntekt for flyktningene i regi av et knippe lokale menigheter. Vi gratulerer. Toyota Nordvik var representert ved Terje Woie Berg.

Meld fra om eierskifte og adresse endring!

Husk å melde adresseendring og eierskifte til oss:
post@las-lofoten.no eller tlf 76 05 40 30.

Eventuell avtalegiro må abonnenten selv avslutte i sin bank, vi har ikke anledning til å gjøre det fra vår side.

**Sammen holder vi
Lofoten ren!**

Følg oss på facebook og internett:
www.facebook.com/las.lofoten
www.las-lofoten.no

